

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ44 ΕΑΔΗΣΥ 2023

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 21 Απριλίου 2023, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12.00π.μ. στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κορνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

- Πρόεδρος:** Ανδρονίκη Θεοδοκάτου (μέσω τηλεδιάσκεψης)
- Σύμβουλοι:** Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Δημήτριος Χανής
- Μέλη:** Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Αδάμ Καραγλάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Αθανασία Τσιτλακίδου, Πολιτικός Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, υπάλληλος Αυτοτελούς Γραφείου Θεσ/νίκης.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου (μέσω τηλεδιάσκεψης), καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., Μαριλένα Σιδέρη,

οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Επιτροπής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του ΝΠΔΔ «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ» για τη σύναψη σύμβασης, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών λήψης και εκκαθάρισης ηλεκτρονικών πληρωμών με χρήση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών μέσω τερματικών συσκευών αποδοχής καρτών (POS), εκτιμώμενης αξίας 250.000,00€, χωρίς ΦΠΑ, προβλεπόμενης συμβατικής διάρκειας τριάντα έξι (36) μηνών από την υπογραφή της σύμβασης ή μέχρι την εξάντληση του προϋπολογισμού, σε συνέχεια εν μέρει άγονου ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων (950.000,00 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ).

Με το υπ' αρ. πρωτ. 2301463/13.01.2023 έγγραφο (αρ. πρωτ. εισερχ. 251/16.01.2023), όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2312684/22.03.2023 (αρ. πρωτ. εισερχ. 1507/23.03.2023) μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το Ν.Π.Δ.Δ. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ζητεί την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, δυνάμει του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν.4412/2016, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατά τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη σύμβασης, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών λήψης και εκκαθάρισης ηλεκτρονικών πληρωμών με χρήση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών μέσω τερματικών συσκευών αποδοχής καρτών (POS), συνολικής εκτιμώμενης αξίας 250.000,00 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, σε συνέχεια εν μέρει άγονου ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων συνολικού προϋπολογισμού 950.000,00€, χωρίς ΦΠΑ και προβλεπόμενης διάρκειας τριάντα έξι (36) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης ή μέχρι την εξάντληση του προϋπολογισμού.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

1. Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

1.1. Με τη διακήρυξη με ΑΔΑΜ:22PROC010928472/13.07.2022 προκηρύχθηκε ηλεκτρονικός ανοιχτός μειοδοτικός διαγωνισμός, άνω των ορίων, συνολικού προϋπολογισμού 950.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, για την «παροχή υπηρεσιών λήψης και εκκαθάρισης ηλεκτρονικών πληρωμών με χρήση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών μέσω τερματικών συσκευών αποδοχής καρτών (POS) και μέσω εφαρμογών διαδικτύου».

1.2. Ειδικότερα, με το άρθρο 1.3 «Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης» της εν λόγω διακήρυξης ορίζονται τα εξής:

«Αντικείμενο της σύμβασης είναι η παροχή υπηρεσιών λήψης και εκκαθάρισης ηλεκτρονικών πληρωμών

με χρήση πιστωτικών, προπληρωμένων και χρεωστικών καρτών προκειμένου οι πολίτες/δικαιούχοι εμπραγμάτων δικαιωμάτων να είναι σε θέση να πληρώσουν τα σχετικά με το Ελληνικό Κτηματολόγιο τέλη με τους παρακάτω τρόπους:

α) μέσω τερματικών συσκευών αποδοχής καρτών (POS) που θα προμηθεύσει ο ανάδοχος και θα εγκαταστήσει στα Κτηματολογικά Γραφεία και τα υποκαταστήματα αυτών ή όπου αλλού κριθεί απαραίτητο.

β) μέσω διαδικτύου με τη χρήση των εφαρμογών για ηλεκτρονικές συναλλαγές που διαθέτει το Ελληνικό Κτηματολόγιο.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV): 66110000-4 (Τραπεζικές Υπηρεσίες) και συμπληρωματικού 72212110-3 Υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού για σημεία πώλησης (POS).

Η παρούσα σύμβαση αποτελείται από τα κάτωθι τμήματα :

ΤΜΗΜΑ 1 : «Υποστήριξη εκκαθάρισης εσόδων από είσπραξη τελών και άλλων εσόδων μέσω παροχής τερματικών POS», με προϋπολογισμό 250.000,00€

ΤΜΗΜΑ 2 : «Υποστήριξη εκκαθάρισης εσόδων από είσπραξη τελών και λοιπών εσόδων του Ελληνικού Κτηματολογίου με χρήση υποδομών διαδικτύου (on-line πληρωμές με χρήση πιστωτικής, προπληρωμένης και χρεωστικής κάρτας)», με προϋπολογισμό 700.000,00€.

Φ.Π.Α.: Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν υπόκεινται σε Φ.Π.Α..

Ο συνολικός προϋπολογισμός των υπηρεσιών ανέρχεται σε 950.000,00€. Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν υπόκεινται σε Φ.Π.Α.. [...] Οι συμβάσεις θα ανατεθούν με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει τιμής (ποσοστό προμήθειας ανά συναλλαγή).»

1.3. Στα «Κριτήρια Επιλογής» της εν λόγω διακήρυξης και πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 2.2.4 αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι: «[...] Οι Οικονομικοί Φορείς που συμμετέχουν πρέπει να διαθέτουν τη σχετική αδειοδότηση από την Τράπεζα της Ελλάδας, ως ίδρυμα Ηλεκτρονικών Πληρωμών.[...] Ειδικότερα για την αδειοδότηση από την Τράπεζα της Ελλάδας θα πρέπει να καλύπτεται τουλάχιστον από ένα μέλος, το οποίο θα διενεργεί και την εκκαθάριση». Στο άρθρο 2.2.5 «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» αναφέρεται «Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας απαιτείται να έχουν μέσο γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες οικονομικές χρήσεις ή, τις οικονομικές χρήσεις κατά τις οποίες ο οικονομικός φορέας δραστηριοποιείται, αν είναι λιγότερες από τρεις (2019-2020-2021), το κατ' ελάχιστον ίσο με το 500.000€. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η παραπάνω ελάχιστη απαίτηση καλύπτεται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης».

Στο άρθρο 2.2.6 «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» αναφέρεται «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς: 1.

Κατά την τελευταία τριετία (2019-2020-2021), να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον δύο (2) συμβάσεις παροχής υπηρεσιών παρεμφερών με τις υπό ανάθεση υπηρεσίες και συμβατικού ποσού ανώτερη των 150.000€, έκαστη. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η παραπάνω ελάχιστη απαίτηση καλύπτεται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης».

1.4. Στο άρθρο 2.3.1. αναφέρεται ότι ως «Κριτήριο ανάθεσης» «είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής και ειδικότερα βάσει του ποσοστού παρακράτησης (προμήθειας) ανά συναλλαγή (χαμηλότερου μεσοσταθμισμένου ποσοστού παρακράτησης (προμήθειας)».

1.5. Στο άρθρο 2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών Προσφορών» αναφέρονται τα εξής: «Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης που είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής και ειδικότερα βάσει του ποσοστού παρακράτησης (προμήθειας) ανά συναλλαγή (χαμηλότερου μεσοσταθμισμένου ποσοστού παρακράτησης (προμήθειας). Δεδομένου ότι η σύμβαση θα υπογραφεί στο ποσό του προϋπολογισμού (παρ. 1.3 της παρούσας), για κάθε ένα από τα τμήματα, όλοι οι προσφέροντες, στον ηλεκτρονικό υποφάκελο «Οικονομική Προσφορά» του συστήματος, θα συμπληρώσουν ως τιμή προσφοράς το ποσό του προϋπολογισμού, και κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ.2.4.2.4 της παρούσας. Καθώς η οικονομική προσφορά, δηλαδή το προσφερόμενο ποσοστό προμήθειας, έχει αποτυπωθεί έμμεσα στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο προσφέρων θα επισυνάψει στην ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του, σε μορφή pdf, ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο και συμπληρωμένο με το αναγραφόμενο ποσοστό προμήθειας το υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος IV (ανά Τμήμα) που επισυνάπτεται στην παρούσα διακήρυξη. Στο έντυπο αυτό θα συμπληρωθούν τα ποσοστά παρακράτησης (προμήθειας), επί τοις εκατό, ανά είδος κάρτας[...].....

Το προσφερόμενο ποσοστό προμήθειας για κάθε κατηγορία κάρτας είναι σταθερό (ανεξαρτήτου πλήθους και όγκου συναλλαγών) και περιλαμβάνει οποιοδήποτε κόστος απαιτηθεί για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών του υποψηφίου Αναδόχου προς την Αναθέτουσα Αρχή.»**1.6.** Προκήρυξη του εν λόγω διαγωνισμού, η οποία περιείχε τους ουσιαστικούς όρους και στοιχεία της διακήρυξης, απεστάλη ηλεκτρονικά προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε.) στις 11/07/2022 και δημοσιεύτηκε στις 15/07/2022 με αριθμό αναφοράς 2022/S 135-384677, ενώ αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ (ΑΔΑΜ 22PROC010927526/13-07-2023) και στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ (ΑΔΑ: 9ΦΙΖ46ΜΨΦΖ-ΘΚ3). Δεν πραγματοποιήθηκε δημοσίευση σε εφημερίδες.¹

---

¹ Η υποχρέωση δημοσίευσης στις εφημερίδες του ν.3548/07 υφίσταται μόνο όταν ο διαγωνισμός προκηρύσσεται από περιφερειακή Υπηρεσία (πρβλ. ΝΣΚ 3/2018)

Η διακήρυξη με τα παραρτήματά της και το ΕΕΕΣ αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του Ν.Π.Δ.Δ. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ (www.ktimatologio.gr) στις 14/07/2022 (βάσει επισυναπτόμενου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) καθώς και στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) στις 13/07/2022, με ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών στις 13/07/2022, όπου έλαβε αριθμό συστήματος 163600.

1.7. Η αναθέτουσα παρέιχε στην Αρχή πρόσβαση στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr και στον συγκεκριμένο διαγωνισμό και από σχετική έρευνα διαπιστώθηκε ότι ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών ορίστηκε η 13/07/2022 και ώρα 15:50:49 και ως καταληκτική ημερομηνία η 12/09/2022 και ώρα 13:00:00. Ως ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης του (υπό)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» και του (υπό)φακέλου «Οικονομική Προσφορά», σύμφωνα με το άρθρο 3.1.1 της διακήρυξης, ορίστηκε η 15/09/2022 και ώρα 13:00.

1.8. Στις 06/09/2022 αναρτήθηκε στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) τεύχος ερωτήσεων / απαντήσεων για τον εν λόγω διαγωνισμό, προς απάντηση ερωτημάτων που τέθηκαν εμπροθέσμως προς την αναθέτουσα αρχή.

1.9. Στις 15/09/2022 η Επιτροπή Αξιολόγησης & Αποσφράγισης Προσφορών, η οποία είχε συσταθεί με την 2244271/12.09.2022 (ΑΔΑ: 62ΥΙ46ΜΨΦΖ-4Ν1) απόφαση του Γενικού Διευθυντή της αναθέτουσας, συνήλθε σε σώμα προκειμένου να αποσφραγίσει ηλεκτρονικά τις προσφορές του εν λόγω διαγωνισμού και διαπίστωσε ότι δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά για το ΤΜΗΜΑ 1: «Υποστήριξη εκκαθάρισης εσόδων από είσπραξη τελών και άλλων εσόδων μέσω παροχής τερματικών POS», όπως προκύπτει από το από 03.09.2022 1^ο Πρακτικό αυτής, ενώ για το ΤΜΗΜΑ 2: «Υποστήριξη εκκαθάρισης εσόδων από είσπραξη τελών και λοιπών εσόδων του Ελληνικού Κτηματολογίου με χρήση υποδομών διαδικτύου (online πληρωμές με χρήση πιστωτικής, προπληρωμένης και χρεωστικής κάρτας)» κατατέθηκε μία προσφορά, το σχέδιο σύμβασης της οποίας υποβλήθηκε στην αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου για προσυμβατικό έλεγχο, που απέβη θετικός.

1.10. Με τη 204/03.11.2022 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, με θέμα «Έγκριση Πρακτικών I & II του διαγωνισμού με τίτλο «Παροχή υπηρεσιών λήψης και εκκαθάρισης ηλεκτρονικών πληρωμών με χρήση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών μέσω τερματικών συσκευών αποδοχής καρτών (POS) και μέσω εφαρμογών διαδικτύου» η αναθέτουσα αποφάσισε, μεταξύ άλλων, «την κήρυξη ως άγονου του διαγωνισμού για το ΤΜΗΜΑ 1: «Υποστήριξη εκκαθάρισης εσόδων από είσπραξη τελών και άλλων εσόδων μέσω παροχής τερματικών POS».

1.11. Περαιτέρω, με τη 210/03.11.2022 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου η αναθέτουσα αποφάσισε «την ανάθεση των υπηρεσιών λήψης και εκκαθάρισης εσόδων από είσπραξη τελών και άλλων εσόδων μέσω παροχής τερματικών POS με προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση της παρ. 2 (α) του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, υπό την προϋπόθεση ότι

αυτή θα τύχει έγκρισης από την ΕΑΔΗΣΥ».

1.12. Σημειώνεται ότι με το 251/27.01.2023 έγγραφο η Αρχή κάλεσε την αναθέτουσα να προσκομίσει συμπληρωματικά στοιχεία και να παράσχει τις αιτούμενες διευκρινίσεις.

1.13. Σε απάντηση του παραπάνω εγγράφου ακολούθησε το 2312684/22.03.2023 (αρ. πρωτ. εισερχ. 1507/23.03.2023) μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της αναθέτουσας.

1.14. Ο πρόεδρος του Δ.Σ. και ασκών χρέη Γενικού Διευθυντή της αναθέτουσας, με υπεύθυνη δήλωσή του, βεβαιώνει ότι «δεν έχει ασκηθεί ούτε εκκρεμεί προδικαστική προσφυγή, αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ή άλλη αίτηση ακύρωσης κατά πράξεων ή αποφάσεων της αναθέτουσας για κανένα από τα δύο τμήματα», η δε μη υποβολή προδικαστικών προσφυγών κατά της διαγωνιστικής διαδικασίας επιβεβαιώθηκε κατόπιν έρευνας της Αρχής στην ηλεκτρονική πύλη του ΕΣΗΔΗΣ και πιο συγκεκριμένα στην καρτέλα «ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ» αυτού.

II. Νομικό πλαίσιο

2. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016 (Α' 147), η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι: «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημά της.

III. Νομική Εκτίμηση

3.1. Το «Ελληνικό Κτηματολόγιο» είναι ΝΠΔΔ, συστάθηκε με τον ν. 4512/2018 «Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'5/17-1-2018), εποπτεύεται από τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, βάσει του ν.4821/2021 (ΦΕΚ Α 134/31-07-2021) «Εκσυγχρονισμός Ελληνικού Κτηματολογίου» και συνιστά αναθέτουσα αρχή (πρβλ. Γνώμη Δ46/2019 ΕΑΑΔΗΣΥ).

Το υπό εξέταση αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Δεδομένου δε ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, προϋπολογισθείσας αξίας του αιτήματος 250.000,00 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

3.2. Από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου, σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της ανωτέρω διάταξης, προκύπτουν τα εξής:

3.2.1. Ως προς την προηγούμενη νομίμως διεξαχθείσα διαδικασία:

Στις 13.07.2022 προκηρύχθηκε ηλεκτρονικός ανοιχτός μειοδοτικός διαγωνισμός, άνω των ορίων, συνολικού προϋπολογισμού 950.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, για την «Παροχή υπηρεσιών λήψης και εκκαθάρισης ηλεκτρονικών πληρωμών με χρήση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών μέσω τερματικών συσκευών αποδοχής καρτών (POS) και μέσω εφαρμογών διαδικτύου». Σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. κστ' της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν.1642/1986, όπως ισχύει «1. Απαλλάσσονται από το φόρο[...] κστ. **Οι εργασίες**, στις οποίες περιλαμβάνεται και η διαπραγμάτευση, που αφορούν καταθέσεις, τρεχούμενους λογαριασμούς, πληρωμές, μεταφορές, καταθέσεων και εμβάσματα, απαιτήσεις, πιστωτικούς τίτλους, επιταγές και λοιπά αξιόγραφα, με εξαίρεση την είσπραξη απαιτήσεων τρίτων, καθώς και τις εργασίες που αφορούν την πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων που ενεργείται από τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με τις εργασίες αυτές». Επισημαίνεται ότι, βάσει του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης «Προδιαγραφές τερματικών συσκευών», «Τα POS θα είναι ιδιοκτησία του Αναδόχου. Με το πέρας της χρονικής διάρκειας της Σύμβασης και αν δεν υπάρξει επέκταση ή συνέχεια της συνεργασίας, τα POS θα επιστραφούν στον Ανάδοχο, με ευθύνη του», δηλαδή η εν λόγω σύμβαση αφορά παροχή υπηρεσιών –και όχι προμήθεια- και συνεπώς ορθώς η αναθέτουσα αρχή δεν συνυπολόγισε ΦΠΑ στην προϋπολογισθείσα αξία αυτής.

Όπως αναφέρεται και στο Ιστορικό της παρούσης, στη διακήρυξη τίθενται κριτήρια επιλογής για το σύνολο της σύμβασης, πλην όμως δίδεται η δυνατότητα υποβολής προσφοράς μόνο για ένα τμήμα. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στην οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να έχουν μέσο γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών κατά τις τρεις τελευταίες κλεισμένες οικονομικές χρήσεις ή, τις οικονομικές χρήσεις κατά τις οποίες ο οικονομικός φορέας δραστηριοποιείται, αν είναι λιγότερες από τρεις (2019-2020-2021), το κατ' ελάχιστον ίσο με 500.000€, ενώ όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι οικονομικοί φορείς πρέπει κατά την τελευταία τριετία (2019-2020-2021) να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον δύο (2) συμβάσεις παροχής υπηρεσιών παρεμφερείς με τις υπό ανάθεση υπηρεσίες και συμβατικού ποσού ανώτερη των 150.000€ έκαστη, ενώ σύμφωνα με τη διάταξη της παρ.3 του άρθρου 75 του ν.4412/2016 «Όταν μια σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε σχέση με κάθε επιμέρους τμήμα».

Σε κάθε περίπτωση, όμως, ακόμη και αν ο ως άνω όρος οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας ερμηνευτεί ότι αφορά σε κάθε τμήμα χωριστά, για το εξεταζόμενο ΤΜΗΜΑ 1 (συνολικού προϋπολογισμού 250.000,00€) η σχετική απαίτηση δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης και ως εκ τούτου παρίσταται νόμιμος. Σημειωτέον δε ότι δεν υποβλήθηκαν ερωτήσεις σχετικές με το συγκεκριμένο ζήτημα στο στάδιο πριν την υποβολή προσφορών.

Από το υποσύστημα «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ διαπιστώθηκε ότι υποβλήθηκαν δύο αιτήματα συμπληρωματικών πληροφοριών στις 31/08/2022 (από ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και VIVA ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ), τα οποία απαντήθηκαν στις 06/09/2022, ήτοι έξι (6) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, η οποία δεν παρατάθηκε. Η παράλειψη αυτή της αναθέτουσας, όμως, δεν παρίσταται ουσιώδης, καθόσον δεν διατυπώθηκε σχετικό αίτημα από τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, ο ένας μάλιστα από τους οποίους υπέβαλε νομίμως προσφορά για το έτερο Τμήμα του διαγωνισμού.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 8 «ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ» του Παραρτήματος VII – Σχέδιο Σύμβασης «8. Ο Ανάδοχος δεν μπορεί να δημοσιεύσει άρθρα σχετικά με τα στοιχεία της σύμβασης και να αναφερθεί σε αυτά κατά την παροχή υπηρεσιών σε τρίτους ούτε να κοινοποιήσει χωρίς την γραπτή άδεια της αναθέτουσας αρχής, στοιχεία που του έχουν δοθεί από την ίδια». Ο όρος αυτός φέρεται να έχει τεθεί ως εκ περισσού, καθώς τα στοιχεία της σύμβασης κοινοποιούνται κατ' απαίτηση του νόμου (άρθρο 38 του ν.4412/2016 & ΚΥΑ 76928/09.07.2021/ΦΕΚ 3075/13.07.2021 τεύχος Β') στο ΚΗΜΔΗΣ, ενώ οι λοιπές πληροφορίες προστατεύονται από τη νομοθεσία περί τραπεζικού απορρήτου.

Κατά τα λοιπά, ως προς την κατάρτιση των όρων της ως άνω διακήρυξης, την τήρηση των όρων δημοσιότητας και τη διενέργεια της διαδικασίας του διαγωνισμού, δεν διαπιστώθηκαν ουσιώδεις νομικές πλημμέλειες, οι οποίες να συνέχονται με το άγονο αποτέλεσμα του ανωτέρω Τμήματος.

3.2.2. Ως προς τη μη υποβολή προσφοράς ή τη μη ύπαρξη κατάλληλης προσφοράς:

Σύμφωνα με το από 30.09.2022 Πρακτικό Ι του εν λόγω διαγωνισμού «καμία προσφορά δεν υποβλήθηκε για το ΤΜΗΜΑ 1: «Υποστήριξη εκκαθάρισης εσόδων από εισπραξη τελών και άλλων εσόδων μέσω παροχής τερματικών POS»», ενώ με τη 204/03.11.2022 απόφαση, με θέμα «Έγκριση Πρακτικών Ι & ΙΙ του διαγωνισμού με τίτλο «Παροχή υπηρεσιών λήψης και εκκαθάρισης ηλεκτρονικών πληρωμών με χρήση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών μέσω τερματικών συσκευών αποδοχής καρτών (POS) και μέσω εφαρμογών διαδικτύου», το Δ.Σ. της αναθέτουσας αποφάσισε, μεταξύ άλλων, «1. Την έγκριση των Πρακτικών Ι & ΙΙ της Επιτροπής Αξιολόγησης του εν θέματι διαγωνισμού.[...] 4. Την κήρυξη ως άγονου του διαγωνισμού για το ΤΜΗΜΑ 1: «Υποστήριξη εκκαθάρισης εσόδων από εισπραξη τελών και άλλων εσόδων μέσω παροχής τερματικών POS»».

3.2.3. Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης:

Με τη 222/16.03.2023 απόφαση, με θέμα «Προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περ. α του ν. 4412/2016, για την ανάθεση υπηρεσιών λήψης και εκκαθάρισης εσόδων από εισπραξη τελών και άλλων εσόδων μέσω παροχής τερματικών POS. Σχέδιο απόφασης προς την ΕΑΔΗΣΥ» το Δ.Σ. της αναθέτουσας έκρινε ότι «κατά τη διαδικασία προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ.

2 (α) του ν. 4412/2016, δεν θα τροποποιηθούν ουσιαστικά οι όροι που τέθηκαν με τη Διακήρυξη του προηγούμενου εν μέρει άγονου διαγωνισμού».

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει των προεκτεθέντων,

η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει :

Την παροχή σύμφωνης γνώμης περί προσφυγής του ΝΠΔΔ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη σύμβασης, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών λήψης και εκκαθάρισης ηλεκτρονικών πληρωμών με χρήση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών μέσω τερματικών συσκευών αποδοχής καρτών (POS), εκτιμώμενης αξίας 250.000,00€, χωρίς ΦΠΑ, προβλεπόμενης συμβατικής διάρκειας τριάντα έξι (36) μηνών, σε συνέχεια εν μέρει άγονου ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων (950.000,00 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ), λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα 21 Απριλίου 2023

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θοδοκάτου